

Vaccinationer under graviditeten-patientinformation

Varför ska man vaccinera sig under graviditeten?

I samband med graviditet rekommenderas flera olika vaccinationer. Graviditeten påverkar immunförsvaret vilket medför en ökad risk för allvarligt sjukdomsförlopp vid vissa virusinfektioner. Ibland kan även komplikationer uppstå under graviditeten till följd av infektionen. Inget vaccin ger 100% skydd men är man vaccinerad och blir smittad blir sjukdomsförloppet vanligen mildare. En del infektionssjukdomar medför inga ökade risker under graviditeten men kan ge upphov till svår sjukdom hos det nyfödda barnet om barnet smittas. Genom att vaccinera sig i den senare delen av graviditeten kan man ge barnet ett skydd mot sjukdom de första månaderna efter födelsen.

Kan vaccinerna skada fostret?

Nej, vaccinerna som rekommenderas har testats och utvärderingar har visat att de inte är skadliga för fostret. Själva vaccinet når inte fostret eftersom det inte kan passera över moderkakan. Däremot så förs de antikroppar som du som gravid bildar över till fostret och ger på så sätt även det nyfödda barnet ett skydd de första månaderna.

Finns det några biverkningar?

En vanlig biverkan är ömhet över insticksstället de första dagarna och man kan få feber som går över spontant inom 1-2 dygn. Risken för feberreaktion ökar om man tar flera vaccin samtidigt och därför rekommenderas att gravida inte tar fler än två vaccin samtidigt. Det finns inget bestämt tidsintervall som måste gå mellan två vaccinationstillfällen men eventuella biverkningar efter en vaccination bör ha klingat av helt innan man får en ny vaccination och vaccinationsmottagningarna brukar vanligen rekommendera att man väntar minst 1-2 veckor.

Vilka vaccinationer rekommenderas?

Säsongsinfluensa.

- Om du är gravid under perioden november till februari rekommenderas att du vaccinerar dig mot influensan för att undvika att du blir svårt sjuk om du smittas. Vaccinet skyddar även fostret och det nyfödda barnet.
- Vaccinet ges från graviditetsvecka 12 om du inte tillhör någon annan medicinsk riskgrupp. Om du tillhör en annan medicinsk riskgrupp som rekommenderas vaccination kan du vaccinera dig före graviditetsvecka 12.
- Vaccinationen är kostnadsfri och du bokar själv tid på en vaccinationscentral eller på din vårdcentral.

Covid-19.

- Om graviditeten sammanfaller med en period när man kan förvänta sig en hög spridning av Covid -19 (vanligen höst och vinterhalvåret) rekommenderas en påfyllnadsdos om det har gått minst 6 månader sedan senaste vaccindos eller

bekräftad Covid-19 infektion för att undvika att du blir svårt sjuk om du smittas under graviditeten. Vaccinet skyddar även fostret och det nyfödda barnet.

- Om du inte tidigare vaccinerat dig mot Covid-19 så rekommenderas att du tar en dos under första halvan av graviditeten.
- Vaccinet ges tidigast från graviditetsvecka 12.
- Vaccinet är kostnadsfritt och du bokar själv tid på en vaccinationscentral.

Kikhosta.

- Kikhosta kan ge svår sjukdom hos det nyfödda barnet. För att skydda ditt barn från att insjukna i kikhosta innan barnet vid 3 månaders ålder kan få sin första vaccination rekommenderas att du vaccinerar dig under graviditeten.
- Vaccinet kan ges tidigast från graviditetsvecka 16 men det kan vara en fördel att vänta till efter graviditetsvecka 25 eftersom mängden antikroppar som skyddar mot sjukdom sjunker över tid.
- Du bör planera in vaccinationen i god tid före beräknat förlossningsdatum så att du hinner få ett skydd även om du skulle föda för tidigt.
- Kikhostevaccin är ett kombinerat vaccin som samtidigt ger ett skydd mot stelkramp och difteri. Det finns inget vaccin som enbart ger skydd mot kikhosta.
- Även om det är ett kombinationsvaccin kan man ta ytterligare ett vaccin samtidigt som vaccin mot kikhosta (Covid-19 eller influensa).
- Vaccinet behöver man i dagsläget betala för själv men under 2024 kommer även kikhostevaccin att bli kostnadsfritt för gravida.
- Du bokar själv tid på en vaccinationscentral.

Rekommenderas vaccin mot RS-virus?

- Sedan augusti 2023 finns ett godkänt vaccin mot RS-virus som kan användas under graviditet från graviditetsvecka 24 till graviditetsvecka 36 för att skydda nyfödda barn upp till 6 månaders ålder från att insjukna i RS-virusinfektion.
- Folkhälsomyndigheten har inte kommit med någon allmän rekommendation om vaccination under graviditet men utreder för närvarande frågan.
- Det finns inget skäl att avråda från vaccination med detta vaccin under graviditeten om du har ett eget önskemål om att bli vaccinerad.
- Till skillnad från de övriga vaccinerna rekommenderar man inte att det ges samtidigt som något annat vaccin utan det bör gå minst 2 veckor mellan vaccinationstillfällena. Det beror på att detta vaccin är helt nytt och att man därför vill kunna följa hur vanligt det är med feberreaktioner efter vaccinering.
- Har du frågor kring detta vaccin kan du kontakta din vaccinationscentral.